

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Accountantsverslag 2024

Provincie Utrecht

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
8 mei 2025

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Speerpunten Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Provincie Utrecht
T.a.v. de Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

8 mei 2025

Geachte leden van de Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze opdracht om de jaarrekening 2024 inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (de 'jaarrekening') van Provincie Utrecht te controleren. We hebben de controle uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan van 30 oktober 2024 en daarbij rekening gehouden met de aanpassingen in de kadernota rechtmatigheid en de bijbehorende Audit Alert van de NBA.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle van uw jaarrekening en is met uw ambtelijke organisatie en Gedeputeerde Staten besproken op 3 april, 17 april, 29 april en 6 mei 2025.

Wij bespreken de inhoud van dit verslag tijdens de vergadering van de auditcommissie op 14 mei 2025.

Hebt u in de tussentijd nog vragen, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij bedanken u en uw medewerkers voor de medewerking tijdens onze controle.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

N. van Someren MSc RA
partner

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096, 3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop) voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Aanbiedingsbrief
- **Onze kernboodschappen**
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen

In dit hoofdstuk hebben we onze kernboodschappen samengevat.

01

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Speerpunten Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de Staten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de provincie.

Onze kernboodschappen (1/2)

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van provincie Utrecht afgerond en hebben hierbij een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid verstrekt. Daarnaast verstrekken we ook een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de Staten. Verder geldt dat we geen indicaties van [fraude en/of niet-naleving](#) van wet- en regelgeving hebben (behalve bevindingen rechtmatigheidsverantwoording).

Begrotingsrechtmatigheid heeft in 2024 ook groot effect op rechtmatigheidsverantwoording, proces beter verlopen

Het college heeft een verantwoording over [rechtmatigheid](#) opgesteld in de jaarrekening en nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Hierbij is de conclusie dat over 2024 onrechtmatigheden zijn geconstateerd die boven de verantwoordingsgrens van 1% uitkomen (totaal bevindingen € 17,6 miljoen).

- Circa € 16 miljoen bestaat uit overschrijdingen van investeringskredieten en de begrote lasten van de beleidsdoelen (waarvan € 14,3 miljoen als acceptabel is aangemerkt op basis van de nieuwe financiële verordening).
- Door de aangepaste verordening zijn de begrotingsonrechtmatigheden aanzienlijk gedaald (2023: 29,3 miljoen) omdat onderschrijdingen van de lasten en afwijkingen van de begrote baten in de jaarrekening zijn gemeld en daarom niet meer als onrechtmatig zijn aangemerkt.
- Uit de naleving van aanbestedingsrichtlijnen blijkt een bevinding van € 1,6 miljoen. Dit betreft in totaal 8 dossiers die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed (€ 1,4 miljoen aan nieuwe dossiers en € 0,2 miljoen doorloop van vorig jaar al geconstateerde onrechtmatigheden).

- Het proces van de rechtmatigheidsverantwoording is beter verlopen. De controles zijn meer gestructureerd en daarnaast was de analyse rondom begrotingsrechtmatigheid eerder beschikbaar.

Resultaat over 2024 € 84,5 miljoen positief, wijkt € 64 miljoen af van bijgestelde begroting, voorspellend vermogen vergroten

Uit interne analyse blijkt circa € 25 mln. aan afwijking van de begroting wordt veroorzaakt door externe factoren (o.a. extra baten provinciefonds en minder aanvragen voor subsidies). Daarnaast is een nog te betalen subsidie aan Amersfoort als uitkomst van de jaarrekeningcontrole vrijgevallen (circa € 31 mln.). Er zijn echter ook afwijkingen die al wel bijgesteld hadden kunnen worden. Het vergroten van het voorspellend vermogen blijft daarmee een aandachtspunt.

De financiële positie van Provincie Utrecht is goed (met positieve financiële kengetallen en voldoende weerstandsvermogen). Wel is het gezien de grote opgaven en onduidelijkheid rondom de toekomstige omvang van de uitkering provinciefonds positief dat gericht wordt gekeken naar het financiële beeld voor de komende jaren (duurzaam financieel evenwicht).

Wij hebben uw speerpunten betrokken in onze controle

- [Informatievoorziening en digitalisering](#) krijgt meer aandacht. Provincie Utrecht gaat hier verder in investeren. Diverse bevindingen uit vorige IT-audits zijn opgevolgd, centrale monitoring en eigenaarschap dienen aandacht te krijgen.
- Het [subsidieproces](#) is verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren (o.a. het versnellen van in behandeling nemen en verlenen van subsidies). De verdere ontwikkeling is nog onderhanden (o.a. implementatie van het subsidieportaal).
- [Liquiditeitsprognose](#) is verbeterd, voorspelbaarheid en interne afstemming kasstromen dienen verder aandacht te krijgen.
- [Kaders rondom nationaal programma landelijk gebied](#) nog onvoldoende duidelijk. We zijn met de provincie in gesprek om samen op te trekken in dit proces en de kaders helder te krijgen.

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Speerpunten Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Onze kernboodschappen (2/2)

Waardering en risicoprofiel grondexploitaties in lijn met 2023

De [grondexploitaties](#) Woonwijk VBS en Sortie 16 laten per eind 2024 een stabiel beeld zien ten opzichte van voorgaand jaar. Wij kunnen instemmen met de waardering in de jaarrekening 2024. Naar verwachting zal in 2025 of 2026 meer duidelijkheid komen over lopende procedures tegen het bestemmingsplan Sortie 16 en ontheffing natuurbescherming voor de Woonwijk. In januari 2025 is de BV Hart van de Heuvelrug operationeel geworden (met geen effect op de jaarrekening 2024 omdat nog geen grondverkoop zijn gerealiseerd).

De kwaliteit van uw jaarverslag is van voldoende niveau, leesbaarheid wel verder vergroten

De jaarrekening en het jaarverslag zijn met elkaar verenigbaar. Het jaarverslag 2024 bevat veel belangrijke en relevante informatie en is al meer compact dan in voorgaande jaren. De informatiewaarde kan worden vergroot door meer op gerealiseerde effecten in te gaan, minder uitgebreide teksten te gebruiken (meer focus) en keuzes te maken in indicatoren (waarvan de realisatie ook inzichtelijk gemaakt kan worden). Deze onderwerpen worden betrokken bij de uitwerking van de adviezen van de commissie Janssen.

Overgang SAP4Hana afgerond

Eind 2024 zijn de laatste stappen gezet in de afronding van de [overgang](#) naar SAP4Hana (o.a. met koppeling WBS-elementen en het activaregister).

- Wij hebben aanvullende controles uitgevoerd op o.a. de aansluiting van de materiële vaste activa (uw investeringen). Hieruit komen geen bevindingen.
- Uit een beoordeling van kritische autorisaties komt een aantal aandachtspunten rondom functiescheiding. De provincie heeft de aandachtspunten beoordeeld en accepteert deze, doordat vervangende maatregelen zijn getroffen.

- De provincie werkt nog aan verdere verbeteringen in SAP4Hana (o.a. rapportering en inrichting workflows). Dit beoordelen wij in controle 2025.

Internationale ontwikkelingen vragen om het opnieuw expliciet overwegen keuzes rondom cloudgebruik

Mede door de geopolitieke ontwikkelingen is het belangrijk om de keuzes rondom o.a. de cloud kritisch te beoordelen en eventueel te heroverwegen. Wij wijzen u daarnaast op de [leerpunten](#) die landelijk komen uit het onderzoek dat de Algemene Rekenkamer heeft uitgevoerd naar clouddiensten bij het Rijk (o.a. Beter zicht hebben op clouddiensten en goede strategische risicoafwegingen).

Positieve stappen in verdere formalisering beheersing fraude/integriteit

De provincie werkt actief aan versterking van de interne beheersing rondom fraude en integriteit. Zo is een centraal meldpunt ingericht, worden procedurele stappen verder uitgewerkt en is een fraude response plan opgesteld. Er zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Proces jaarrekeningcontrole is verbeterd, maar kent ook nog belangrijke aandachtspunten

Het proces is beter en met meer structuur verlopen (met uiteindelijk circa 2 weken versnelling ondanks een nieuw financieel pakket). De afstemmingslijnen zijn korter (zowel intern als met ons als accountant), VIC-werkzaamheden zijn eerder opgeleverd dan gepland en door de softclose is de kwaliteit van o.a. de SiSa-dossiers en niet uit de balans blijkende verplichtingen verbeterd. Wel zien we nog belangrijke aandachtspunten (die er mede voor hebben gezorgd dat we vertraging hebben gekregen in het controleproces en dat minder efficiënt gecontroleerd kon worden). Dit betreft o.a. het zorgen voor goede interne personele opvolging bij vakantie, afwezigheid of wijziging van functie, het zorgen voor kortere reactietijd op vragen en het uitvoeren van een centrale review op de kwaliteit van de 1^e aanlevering jaarstukken. We zullen het proces samen evalueren en kijken hoe we het proces en interactie verder kunnen verbeteren.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- **Onze conclusies**
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

In dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over ons oordeel bij de jaarrekening. Hierin lichten we de geconstateerde fouten en onzekerheden voor de getrouwheid van de verantwoording over de financiële positie en over rechtmatigheid toe.

02

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

Ons oordeel bij uw jaarstukken 2024 is goedkeurend

Uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de Provincie Utrecht afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening, waarin ook de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen, onder het voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de Provinciale Staten. Wij hebben geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024.

Rechtmatigheid specifieke uitkeringen

Wij hebben in onze controleverklaring ook een goedkeurend oordeel verstrekt over de baten en lasten als mede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen

In totaliteit hebben we 4 controleverschillen boven de rapporteringsgrens geconstateerd in relatie tot getrouwheid, waarvan 2 ook gecorrigeerd zijn. De overzichten van deze fouten en onzekerheden inzake getrouwheid worden [hier](#) getoond.

Geen wijzigingen van het controleplan

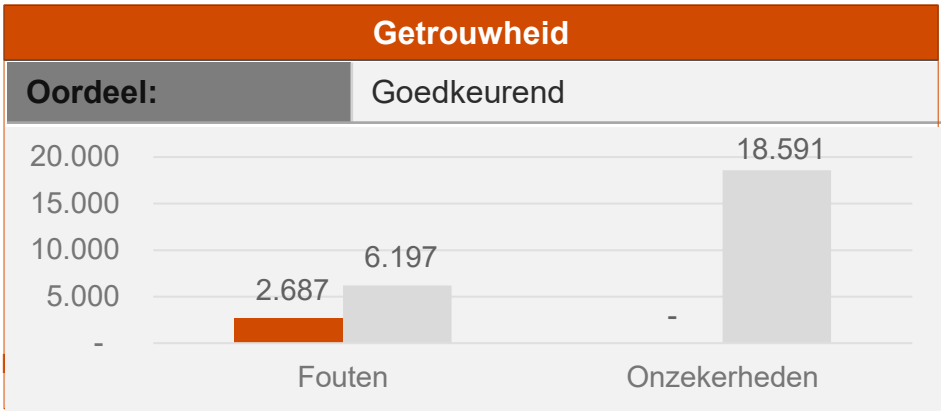
Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe significante risico's geïdentificeerd.

Overige informatie in uw jaarverslag is consistent met uw jaarrekening

Als accountants zijn wij ervoor verantwoordelijk dat wij in onze controleverklaring verslag uitbrengen over de overige informatie die in het jaarverslag is opgenomen. De overige informatie omvat uw Hoofdlijnen, Programma's en overzicht overhead, de paragrafen en bijlagen 1, 4 en 5. Wij hebben geen materiële inconsistenties, materiële onjuistheden en/of omissies opgemerkt in de informatie die op grond van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) moet worden verstrekt.

Geen aanwijzingen of signalen van niet-naleving van wet- en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn er geen aanwijzingen van niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen, uitgezonderd de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording (o.a. naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen).

■ = absoluut bedrag fouten of onzekerheden x €1.000 ■ = door u vastgestelde goedkeuringstolerantie x €1.000

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

i

Overzicht van gecorrigeerde fouten inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de gecorrigeerde fouten in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie. Naast onderstaande bevindingen, zijn diverse aanpassingen doorgevoerd in de toelichtingen van de jaarrekening naar aanleiding van de controle. Voorbeelden hiervan zijn de eentele baten en lasten en de teksten omtrent de rechtmatigheidsverantwoording.

In overleg met de FAC zijn de volgende typen rapporteringstolerantie gehanteerd:

- Reclassificaties balansposten: €4.648.000
- Reclassificaties programmarekening – binnen hetzelfde programma: € 4.648.000
- Reclassificaties programmarekening – over programma’s heen: €250.000

#	Beschrijving	Jaarrekeningpost	Fouten	Onzekerheden
1	Reclassificatie balans	Overlopende passiva a/Overlopende activa	€ 11,1 miljoen € - 11,1 miljoen	
2	Nog te betalen subsidie te hoog verantwoord, aangezien gesubsidieerd project niet doorgaat had balanspost aangepast moeten worden (met lagere subsidielasten tot gevolg)	Overlopende passiva a/subsidielasten	€ 31,4 miljoen €-31,4 miljoen	
Totaal			€ 42,5 miljoen	

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overzicht van ongecorrigeerde fouten en onduidelijkheden inzake getrouwheid

De volgende geconstateerde afwijkingen betreffen de ongecorrigeerde fouten en onduidelijkheden in relatie tot getrouwheid, boven de gestelde rapporteringstolerantie. In overleg met de FAC zijn de volgende typen rapporteringstolerantie gehanteerd:

- Reclassificaties balansposten: €4.648.000
- Reclassificaties programmarekening – binnen hetzelfde programma: € 4.648.000
- Reclassificaties programmarekening – over programma’s heen: €250.000

Het college heeft geconcludeerd dat het kwalitatieve en kwantitatieve effect niet materieel is en kunnen hiermee instemmen.

#	Beschrijving	Jaarrekening post	Fouten	Onduidelijkheden
1	De opbrengsten motorrijtuigenbelasting zijn te hoog verantwoord. De belastingdienst heeft in april 2025 aan de provincies gemeld dat de opgave over 2024 te hoog is geweest. De impact hiervan wordt nog inzichtelijk gemaakt door de belastingdienst. Naar verwachting zal dit ongeveer € 1 miljoen - € 2 miljoen effect hebben op de opbrengsten. Aangezien de omvang nog niet bekend is, is dit niet meer gecorrigeerd. Wij hebben dit wel als fout aangemerkt en hier een bandbreedte aan gekoppeld.	Opbrengsten motorrijtuigenbelasting @te betalen bedragen	PM, inschatting € 1-2 miljoen	
2	Schuld SiSa-post te laag verantwoord. Een correctie in de bestedingen SiSa-regeling (in concept waren de bestedingen te hoog verantwoord) leidt tot een verhoging van de resterende schuld. Dit is niet meer aangepast in de jaarrekening	Kosten @overlopende passiva	€687.000	
Totaal			€ 687.000 + PM	

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten

Bij de uitvoering van de controle kunt u ons specifieke speerpunten meegeven. Dit hebben we met u besproken in de FAC vergadering van 16 oktober 2024. In dit hoofdstuk geven we onze bevindingen over die speerpunten.

06

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten (1/4)

Speerpunten van de Provinciale Staten

Tijdens de vergadering van de Financiële Audit Commissie (FAC) op 16 oktober 2024 hebben wij de speerpunten voor de jaarrekeningcontrole 2024 met u besproken. Op uw verzoek hebben wij de volgende onderwerpen onderzocht binnen de organisatie.

Opvolging van bevindingen IT

Afgelopen jaren hebben wij meerdere IT-audits uitgevoerd zowel als onderdeel van de jaarrekeningcontrole, als op verzoek van de provincie als aanvulling op de reguliere jaarrekeningcontrole (o.a. als gevolg van de implementatie van nieuwe systemen). Hieruit zijn meerdere bevindingen naar voren gekomen, o.a. rondom het periodiek beoordelen van rechten in systemen, het inrichten van functiescheidingen in systemen en het testen van wijzigingen in systemen (o.a. releases en configuratie-wijzigingen). De IT-beheersing is daarbij decentraal ingericht bij de provincie, waarbij we meerdere keren hebben opgeroepen om meer centrale regie in te richten. In het kader van onze audit 2024 hebben wij aandacht geschonken aan de opvolging van de bevindingen. Dit door het voeren van besprekingen en het opvragen van de opvolging. Wij hebben (aangezien we de jaarrekening gegevensgericht controleren) geen verdere werkzaamheden verricht op bestaan en werking van controlemaatregelen (uitgezonderd de toetsing op kritische accounts in SAP4Hana, zie hiervoor ook [sheet](#)). Op basis van onze werkzaamheden zien we de volgende beelden:

- Het onderwerp Informatievoorziening en digitalisering (inclusief IT-beheersing) krijgt in de afgelopen periode veel meer aandacht. Zo is een nieuwe Strategisch Inhoudelijk Manager Informatievoorziening begonnen (geen inhuur) en is de visie van de provincie Utrecht op informatievoorziening en digitalisering opgesteld (deze is ook in de Staten besproken en vastgesteld). O.a. vanuit de directie is er veel aandacht voor het verbeteren van de centrale regie op de IT-omgeving. Met de vastgestelde visie zal hier verder in worden geïnvesteerd.

- Er zit onvoldoende gestructureerde monitoring op de opvolging van IT-audits. Zo heeft het veel tijd gekost om inzicht te krijgen in de opvolging van onze bevindingen. Het voelen en nemen van eigenaarschap is daarbij nog steeds een aandachtspunt. Op ons verzoek is door bedrijfsvoering hier aanvullende actie op gezet, waarmee we uiteindelijk de opvolging hebben gekregen. Daarbij is in bespreking aangegeven dat als onderdeel van de nieuwe concernvisie op Informatievoorziening en digitalisering ook het eigenaarschap aandacht zal krijgen.
- Uit het overzicht met opgevolgde maatregelen blijkt het volgende beeld:
 - Totaal 41 bevindingen, hiervan 25 bevindingen opgevolgd, van 7 bevindingen is het risico geaccepteerd door de organisatie en bij 9 bevindingen zijn maatregelen onderhanden/nog geen opvolging.
 - Onderhanden/niet opgevolgde bevindingen zitten o.a. in het aanscherpen van testen van wijzigingen in AFAS (salarissysteem), het onderzoeken van de mogelijkheid om controle op het subsidieplafond in te bouwen in SAP CRM en het formaliseren van de periodieke controle van accounts (o.a. inrichting accounts en handelingen met uitgebreide accounts).
- De provincie heeft momenteel nog geen proces ingericht om de geconstateerde bevindingen langs een afwegingskader te leggen, waarbij de conclusie ook kan zijn dat er geen risico is door mitigerende maatregelen of dat de risico's geaccepteerd worden. Dit gaat nu nog vrij ongestructureerd. Wij raden aan dit wel meer structureel in te richten (o.a. voor de resterende of nieuwe bevindingen).
- Mede door de vele wijzigingen in afgelopen jaren, de nieuwe visie en de blik naar verdere digitalisering en sturing adviseren wij de provincie om in het proces van doorvoeren van verbeteringen ook gericht tussentijdse (externe) IT-audits uit te voeren om te kunnen beoordelen of de verbeteringen afdoende zijn doorgevoerd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten (2/4)

De beheersing van het subsidieproces

U heeft ons gevraagd om een reflectie te geven op de beheersing van het subsidieproces. Onze reflectie is gebaseerd op onze reguliere werkzaamheden rondom het subsidieproces en enkele gesprekken die we hebben gevoerd binnen de organisatie.

In 2023 is de overgang naar SAP CRM gerealiseerd. Met de overgang is het proces verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren:

- Het aantal handmatige exercities is verminderd ten opzichte van de oude omgeving. Een voorbeeld is de directe koppeling tussen de subsidieadministratie in SAP CRM en de financiële administratie SAP S/4 HANA.
- In SAP CRM zijn workflows ingericht die functiescheiding afdwingen. Het is dus niet mogelijk in SAP CRM om zelfstandig meerdere processtappen in de workflow goed te keuren. Daarnaast wordt ook tijd gekoppeld aan een workflow waardoor de taken kunnen worden geprioriteerd. Dit draagt ook bij aan de snelheid waarmee subsidieaanvragen worden afgehandeld.
- SAP CRM draagt ook bij aan de interne controle op de rechtmatigheid van de subsidielasten. Voor elke aanvraag dient een checklist te worden ingevuld in SAP CRM, dit betreft een formele stap in het proces waarin subsidieaanvragen worden beoordeeld.
- De aansluiting met Power BI biedt de mogelijkheid om diverse managementrapportages te vervaardigen via dashboards die dagelijks worden bijgewerkt.

De verbeteringen dragen bij aan het versnellen van het in behandeling nemen en verlenen van subsidies. Op basis van ons gesprek met de afdeling subsidies hebben wij vernomen dat de omvang van de subsidies die binnen de gestelde termijn zijn beslist is gestegen naar 60% (in 2023 was dit 15%). Hiermee zijn daarmee belangrijke positieve stappen gezet, echter blijft dit daarmee nog wel een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie.

De verdere ontwikkeling is nog onderhanden met de implementatie van het subsidieportaal. Het subsidieportaal wordt gekoppeld aan SAP CRM waarmee het inladen van subsidieaanvragen wordt geautomatiseerd via een interface. Volledig automatiseren van het subsidieproces is niet mogelijk vanwege het feit dat de toerekening van baten en lasten afhankelijk is van de BBV regels, met handmatige controles wordt de juiste en volledige toerekening van subsidielasten geborgd. In het subsidiesysteem wordt diverse data geregistreerd. Wij adviseren komende jaren te kijken hoe deze data gebruikt kan worden voor de jaarrekeningcontrole (bijv. met datagedreven interne controles).

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten (3/4)

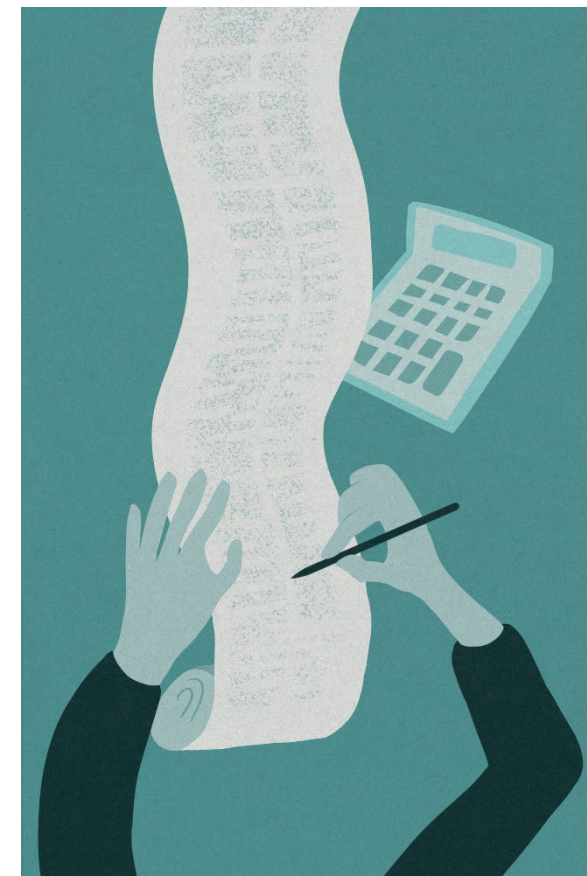
Tijdig en proactief informeren treasury is noodzakelijk voor de verbetering van de liquiditeitsprognose

U heeft ons gevraagd om te reflecteren op het proces omtrent de liquiditeitsprognose. Op basis van gesprekken met treasury hebben wij een update verkregen van het proces rondom het opstellen van de liquiditeitsprognose.

De verbetering van de liquiditeitsprognose is een proces dat onderhanden is. In 2024 is de treasurycommissie ingesteld op basis van artikel 25 uit het treasurystatuut. De liquiditeitsprognose is onderdeel van het gesprek in de treasurycommissie. Het voorspellend vermogen kan verder worden verbeterd door de informatievoorziening vanuit subsidies en investeringen richting treasury verder aan te scherpen. Bij de uitgaande subsidies kan het voorspellend vermogen worden verbeterd door tijdig informatie te verstrekken over subsidies die in de pijplijn zitten. Voor investeringen is de investeringsbegroting aanwezig, echter wordt de informatie gerelateerd aan de kasstromen (moment van investeren) niet op maandbasis gedeeld met treasury. Zowel subsidies als investeringen hebben impact op de liquiditeitsprognose.

Wij adviseren om treasury proactief en tijdig te informeren over de activiteiten die leiden tot toekomstige kasstromen, subsidies en investeringen is hier een onderdeel van. Het proactief tijdig informeren draagt bij aan het verbeteren van het voorspellend vermogen van de liquiditeitsprognose. De treasury rol wordt op dit moment ingevuld door één medewerker uit het Planning en Control en Advies (PCA) team, met ondersteuning vanuit het team Financieel Beheer en Advies. Met de ambtelijke treasury commissie is periodiek overleg over de uitvoering van de treasurytaken, zoals de bespreking van de liquiditeitsprognose.

De kennis is verzameld bij de medewerker PCA, de kwetsbaarheid die hierdoor ontstaat wordt verkleind door de ondersteuning vanuit Financieel Beheer en Advies. De provincie is momenteel bezig met de werving van een medewerker treasury.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten (4/4)

Reflectie op nationaal programma landelijk gebied

Provincie Utrecht heeft subsidies vanuit het rijk ontvangen ten aanzien van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. De verantwoording van deze subsidies verloopt via de SiSa-verantwoording in de jaarstukken. Dit ziet toe op de regeling L35 - Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml).

In totaal is een bedrag van €249 miljoen door het rijk beschikt aan de Provincie Utrecht, verdeeld over vijf maatregelenpakketten, met een einddatum in de beschikking van 31 december 2028. 60% van dit bedrag is reeds verkregen middels bevoorschotting en staat op de balans van de Provincie omdat er nog geen bestedingen in 2024 gedaan zijn.

Sinds het najaar zijn landelijk diverse gesprekken gevoerd over het landelijk gebied met het Ministerie, de Rekenkamer, de Accountantsdienst Rijk (ADR), de provincies en de accountants van de provincies over de kaders omtrent deze regeling. Hierbij is o.a. gesproken over de wijze van verantwoorden en geconcludeerd dat de SiSa-systematiek (inclusief accountantscontrole) in de basis voldoende waarborgen biedt voor een getrouwe en rechtmatige verantwoording richting het Ministerie. Daarnaast is in de beschikking tevens opgenomen dat de provincie ieder jaar voor 1 mei een voortgangsrapportage dient te verstrekken aan het Ministerie met zowel indicaties over de cijfermatige voortgang als een kwalitatieve beschrijving.

De kaders voor de verantwoording zijn nog niet geheel duidelijk. Provincie Utrecht heeft nog diverse vragen. Het Ministerie heeft toegezegd om te kijken naar het proces van het kunnen afstemmen van inhoudelijke vragen rondom de regeling. Hierbij is de oproep gedaan om specifieke vragen bij het Ministerie voor te leggen, zodat zij de kaders aan kunnen scherpen waar mogelijk.

Belangrijke onderzoeksheden en aandachtspunten zijn:

- Moeten bestedingen (bijv. meerjarige subsidies aan andere partijen) worden verantwoord als de besteding geheel is aangetoond (bijv. aan het eind van het project) of moet er jaarlijks een verantwoording komen van deze lasten (met meer administratieve lasten voor zowel provincie als de ontvangen partijen)
- Op welke wijze gaan de partijen die subsidie hebben ontvangen van de provincie verantwoording afleggen aan de provincie (met een controleverklaring/bestuursverklaring e.d)? Moet hier mogelijk een centraal controleprotocol voor worden ingericht?
- Welke kostensoorten moeten uiteindelijk worden verantwoord aan het Rijk en hoe kan dit het beste worden ingericht in de provinciale administratie?

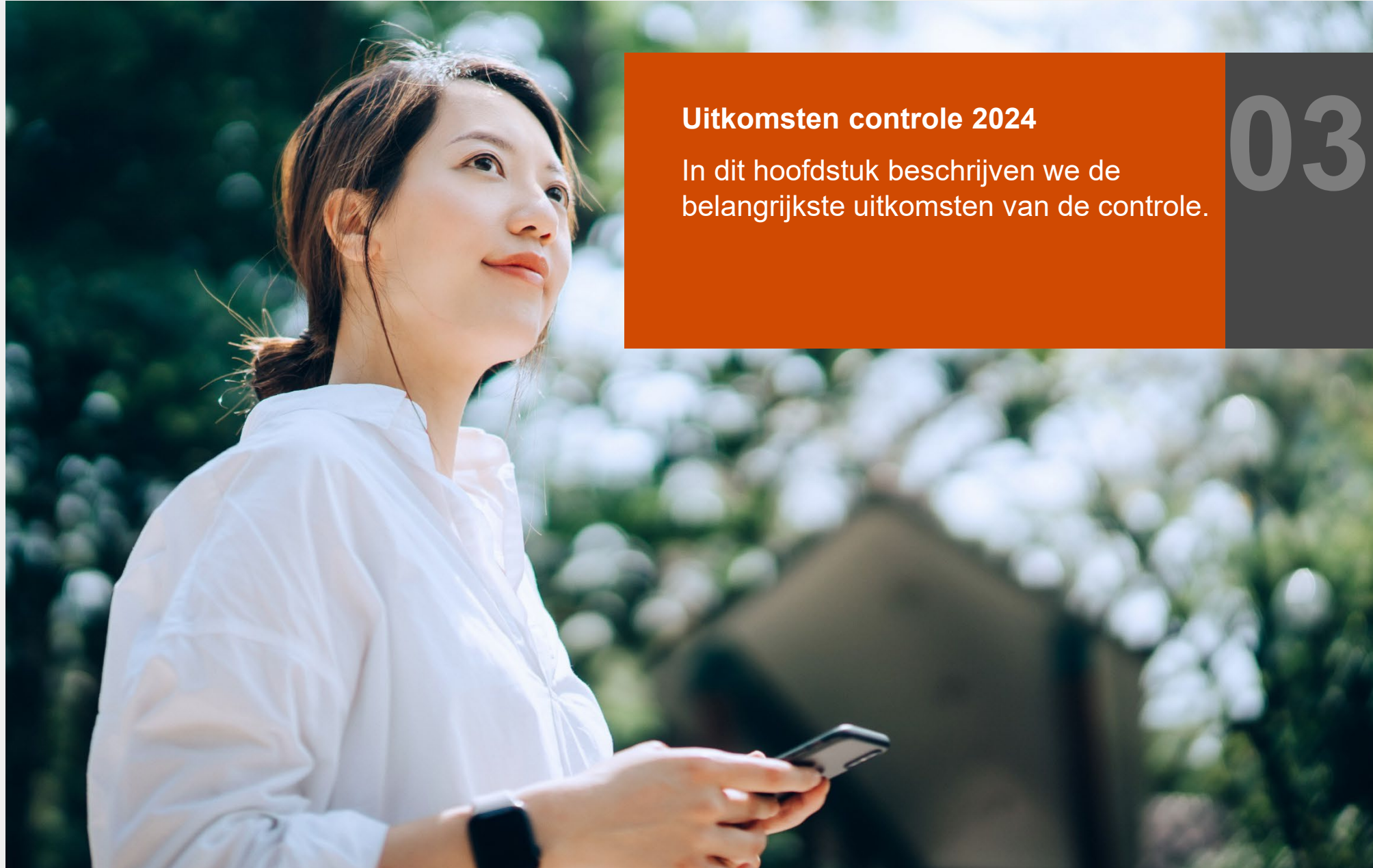
Anderzijds zijn de scenario's besproken en de aandachtspunten die provincie Utrecht moet inregelen bij het uitgeven van de beschikking aan derde partijen en bij het inrichten van de administratie. We blijven met de provincie in gesprek om de inhoudelijke kaders van deze regeling verder helder te krijgen en te beoordelen waar nog onduidelijkheden zitten.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- **Uitkomsten controle 2024**
 - Ruimtelijk domein
 - IT
 - Rechtmatigheid
 - Schattingen
 - Fraude en wet- en regelgeving
 - Overige onderwerpen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Uitkomsten controle 2024

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitkomsten van de controle.

03

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

- IT
- Rechtmatigheid
- Schattingen
- Fraude en wet- en regelgeving
- Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Hart van de Heuvelrug

Verwachte financiële resultaten grondexploitaties in lijn met vorig jaar

Waardering Woonwijk stabiel, Sortie 16 laat een lichte verbetering zien

In 2024 heeft de provincie twee lopende grondexploitaties, Woonwijk VBS en Sortie 16. Grondexploitatie Woonwijk VBS laat per eind 2024 een stabiel beeld zien in het eindresultaat (€31,8 miljoen positief) ten opzichte van voorgaand jaar (€31,7 miljoen positief). Het saldo van Sortie 16 is eind 2024 positief geworden en bedraagt €0,1 miljoen (2023: €0,1 miljoen negatief). Daarmee is de voorziening van €0,1 miljoen die per 31 december 2023 op de balans stond vrijgevallen. Wij kunnen instemmen met de waardering van de grondexploitaties in de jaarrekening 2024.

Risicoprofiel grondexploitaties blijft gelijk

In 2024 is de risicoanalyse geactualiseerd door een externe partij. Het risicoprofiel van zowel de Woonwijk als Sortie 16 zijn in lijn met het voorgaande jaar. De geactualiseerde risicoanalyse heeft geen impact op de waardering van de grondexploitatie. In de jaarrekening 2024 is een onderscheid gemaakt tussen de dekking van generieke en projectspecifieke risico's. De projectspecifieke risico's van de Woonwijk zijn gedekt vanuit de grondexploitatie. Voor Sortie 16 worden de risico's vanuit het concernbrede weerstandsvermogen gedekt vanwege de beperkte ruimte in de grondexploitatie. De aangepaste verwerkingsmethode is juist toegelicht in de jaarstukken in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Procedures bestemmingsplan en ontheffing natuurbescherming nog niet afgewikkeld, gevolgen zijn daarmee onzeker

Voor Sortie 16 ligt het bestemmingsplan met een bezwaar bij de Raad van State. De zitting heeft plaatsgevonden, maar er is nog geen uitspraak ontvangen. De ontheffing voor de wet natuurbescherming is verstrekt en onherroepelijk.

Voor de Woonwijk is de ontheffing voor de wet natuurbescherming in eerdere jaren verleend. Tegen de eerder verleende ontheffing is beroep aangetekend bij de rechtbank, in 2024 heeft de rechter de provincie in het gelijk gesteld. Inmiddels is er een hoger beroep aangetekend bij de Raad van State, de uitspraak wordt in de loop van 2025 of 2026 verwacht. De ontheffing is inmiddels wel in werking getreden.

Voor beide projecten betreft dit belangrijke onzekerheden, die in 2024 nog geen concrete gevolgen kennen voor de waardering in de jaarrekening.

BV Hart van de Heuvelrug is operationeel, geen effect op de jaarrekening

BV Hart van de Heuvelrug is in het laatste kwartaal van 2024 opgericht en is vanaf 2025 operationeel geworden. Momenteel wordt er gewerkt aan het voorbereiden van de strategie voor gronduitgifte. In 2024 zijn er nog geen transacties gerealiseerd door de BV, daarmee is er nog geen effect terug te zien in de jaarrekening 2024.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

IT

Rechtmatigheid

Schattingen

Fraude en wet- en regelgeving

Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

IT

Bevindingen en observaties ten aanzien van uw IT-omgeving

Geen nieuwe bevindingen over uw IT-beheersing

Wij zijn verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze werkzaamheden richten zich op de algemene IT-beheersingsmaatregelen rondom de systemen SAP S/4 HANA, SAP CRM en AFAS. In aanvulling op de rapportage interim-bevindingen, hebben we, ten aanzien van SAP CRM en AFAS, geen nieuwe bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden in het kader van de reguliere jaarrekeningcontrole. De bevindingen en observaties omtrent de migratie naar SAP S/4 HANA zijn onderstaand verder toegelicht.

Migratie naar SAP S/4 HANA en controle op kritische autorisaties en functiescheidingen afgerond

Tijdens onze tussentijdse controle was een belangrijk openstaand punt in de migratie nog de koppeling in SAP4Hana tussen de WBS-elementen en o.a het activaregister. Dit is inmiddels afgerond. Wij hebben in de jaareindecontrole aanvullende controles uitgevoerd op o.a. de aansluiting tussen de materiële vaste activa in het vorige SAP-systeem en SAP4Hana. Daarnaast hebben wij expliciet controles verricht op de volledigheid van de investeringen, o.a. door het controleren van de onderhoudskosten. Hiermee geven we ook invulling aan het significante risico rondom de materiële vaste activa ("volledigheid materiële vaste activa"). Uit de controle op kritische autorisaties blijkt een aantal bevindingen rondom functiescheidingen tussen autorisaties. De organisatie heeft deze bevindingen nader beoordeeld en accepteert deze voorlopig, aangezien er aanvullende maatregelen zijn getroffen op het gebied van toegang en bevoegdheden. Wij hebben geadviseerd om, ondanks deze maatregelen, de primaire inrichting ook al strakker in te richten.

Cloudegebruik bij Provincie Utrecht

(Lokale) overheden maken steeds meer gebruik van clouddiensten. De cloud biedt immers kansen in termen van schaalbaarheid, innovatie, kosteneffectiviteit en het verbeteren van de bedrijfsvoering en/of de dienstverlening. Tegelijkertijd brengt het gebruik van clouddiensten ook (steeds meer) risico's met zich mee. Uit de nieuwe visie op informatievoorziening en digitalisering blijkt dat de provincie zich ook richt op outsourcen van taken (om zich zelf te kunnen richten op kernactiviteiten en beleidsdoelstellingen). Een belangrijk onderdeel hiervan is dat bepaalde informatie ook in de cloud wordt ondergebracht.

Het is, mede door de huidige geopolitieke situatie, belangrijk om expliciete afwegingen en keuzes te maken over het gebruik van de cloud binnen Provincie Utrecht. In dat kader adviseren wij om lering te trekken uit het [onderzoek](#) dat de Algemene rekenkamer heeft uitgevoerd naar het gebruik van clouddiensten bij het Rijk. Het onderzoek bestempelt het gebruik van de cloud door het Rijk als zorgelijk en trekt 3 belangrijkste conclusies:

1. Het Rijk heeft beperkt zicht op clouddiensten.
2. Het Rijk maakt onvoldoende strategische risicoafwegingen.
3. Het Rijk waarborgt onvoldoende de principes (digitale) soevereiniteit, continuïteit van de dienstverlening en de gegevensbescherming.

De doorvertaling van deze stevige conclusies naar het eigen afwegingskader van de provincie Utrecht helpt in onze optiek om deze risico's adequaat te beheersen en de digitale volwassenheid naar een volgend niveau te krijgen. Provincie Utrecht betreft deze conclusies in het plan dat intern wordt opgesteld. Dit is ook besproken in de FAC van 2 april 2025.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

IT

Rechtmatigheid

Schattingen

Fraude en wet- en regelgeving

Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Rechtmatigheid (1/2)

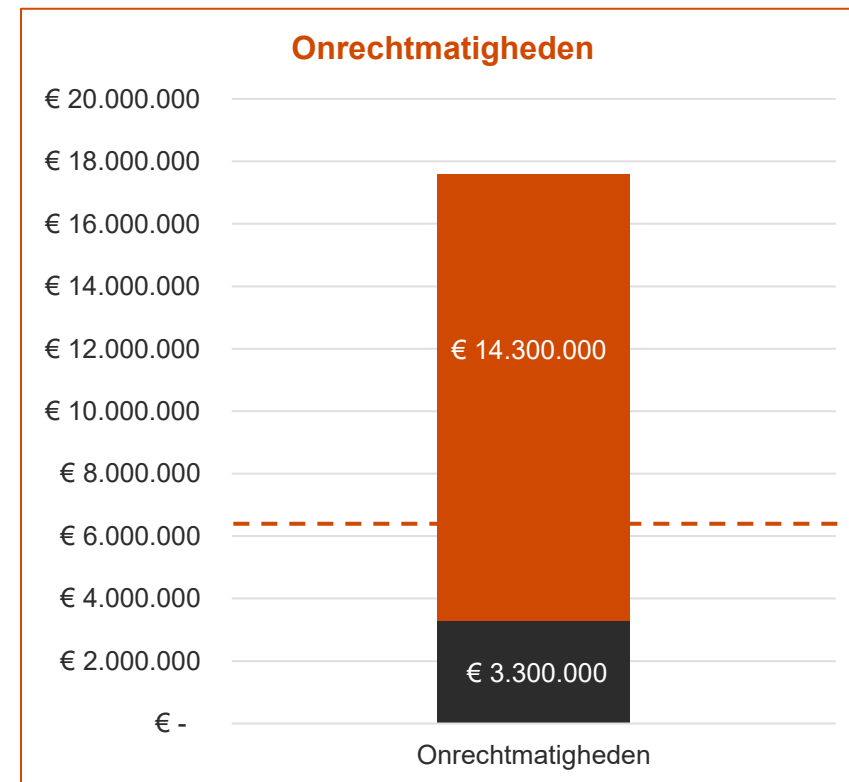
Uw rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereisten

Rechtmatigheidsverantwoording van het college voldoet aan de vereisten

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Als uw accountant hebben wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording meegewogen in ons oordeel over de jaarrekening als geheel (indirect oordeel over de rechtmatigheid).

De basis voor deze verantwoording betreffen de afspraken zoals opgenomen in de financiële verordening. Deze is in december 2024 geupdate en vastgesteld in januari 2025, waarbij is overeengekomen dat de P&C-producten tot en met boekjaar 2024 zowel op programma- als beleidsdoelniveau worden opgesteld. Het beleidsdoel is dan ook het niveau op basis waarvan het begrotingscriterium wordt getoetst in 2024.

Het college heeft onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens van €6,2 miljoen geconstateerd. Dit betreft voor €16 miljoen aan begrotingsafwijkingen, waarvan op basis van de financiële verordening €14,3 miljoen als acceptabel en €1,7 miljoen als een onacceptabele onrechtmatigheid is aangemerkt. In vergelijking met 2023 is dit een afname van het totaal aan begrotingsonrechtmatigheden van €29,3 miljoen naar €16 miljoen. Deze daling van de onrechtmatigheden komt met name door de wijziging in de financiële verordening dat een onderschrijding van de lasten en/of investeringen, en afwijkingen van baten die tijdig gemeld zijn niet onrechtmatig zijn. Tijdig melden hierbij ziet toe op het vermelden in het laatste P&C product over dat jaar, met als sluitstuk de jaarstukken. Aangezien de afwijkingen in de jaarrekening zijn opgenomen wordt dit niet als onrechtmatigheid aangemerkt. Een nadere toelichting op de belangrijkste afwijkingen is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording, indien individueel boven de €250.000 euro. Tevens is een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen.

■ = Acceptabele onrechtmatigheden

■ = Onacceptabele onrechtmatigheden
- - - = Verantwoordingsgrens

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - IT

Rechtmatigheid

Schattingen

Fraude en wet- en regelgeving

Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Rechtmatigheid (2/2)

Uw rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereisten

Onrechtmatigheden omtrent het voorwaarden criterium

De onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen over 2024 zijn €1,6 miljoen. Deze onrechtmatigheden bestaan voor € 0,2 miljoen aan onrechtmatige contracten uit afgelopen jaren, die ook in 2024 nog een besteding kennen.

Bij de nieuwe onrechtmatigheden, bestaande uit 4 dossiers, zien we met name terug dat contractbeheer en het tijdig opnieuw in de markt zetten van een aanbesteding als gevolg van het contractbeheer, deze onrechtmatigheden in de toekomst zouden kunnen voorkomen. Nu zijn contracten namelijk overgenomen van derden, danwel verlengd zonder dit op een rechtmatige wijze te verrichten. Daarnaast zien we ook dit jaar dat niet voor alle contracten het eigen inkoopbeleid gevolgd wordt en dat de volledigheid van dossiervorming een aandachtspunt in de gehele organisatie blijft. Door de uitgevoerde interne controles, waarbij zowel de financiële als juridische rechtmatigheid wordt getoetst, worden ook deze aandachtspunten inzichtelijk en in de organisatie besproken om zo de bewustwording te vergroten. De conclusies die naar aanleiding van de interne controles op de aanbestedingen worden getrokken, liggen in lijn met de door ons getrokken conclusies op deze dossiers.

Wederom geen bevindingen ten aanzien van M&O

Uit de interne toetsing op het M&O criterium komen geen bevindingen naar voren. Uit onze controle komen ook geen andere signalen rondom de naleving van het M&O beleid.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- IT
- Rechtmatigheid
- Schattingen
- Fraude en wet- en regelgeving
- Overige onderwerpen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (1/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
Afschrijvingen van materiële vaste activa	31,7	30,8	●	●	Het activabeleid van de provincie ligt ten grondslag aan de wijze van afschrijven op de materiële vaste activa. De geldende afschrijvingstermijnen voor investeringen in 2024 zijn in lijn met de Nota Investeren, Waarderen en Exploiteren. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebruikelijk in de sector.
Waardering debiteuren en overige uitzettingen	15,1	11,9	●	●	De waardering van deze posten is adequaat.
De waardering van de grondexploitaties	15,0	13,6	●	●	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties. De uitgangspunten die in de berekeningen gehanteerd worden zijn voor zover mogelijk onderbouwd met rapportages van externe partijen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- IT
- Rechtmatigheid
- Schattingen

- Fraude en wet- en regelgeving
- Overige onderwerpen
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (2/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Schatting	Waarde (x €1 miljoen)		Oordeel		Opmerkingen
	2024	2023	2024	2023	
Waardering gereed product en handelsgoederen (natuurgronden)	26,9	25,5	●	●	Nieuw aangekochte panden en ruilgronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Gronden binnen NNN, worden direct afgewaardeerd tot €1 per m2. Per jaareinde wordt voor de in bezit zijnde panden ingeschat of afwaardering tot lagere marktwaarde noodzakelijk is. De waardering van de natuurgronden is adequaat toegelicht in de jaarrekening.
De waardering en indexatie van de APPA-voorziening	10,5	8,9	●	●	De voorziening voor wethouderspensioenen (APPA) per eind 2024 is onderbouwd door actuariële berekeningen van een externe serviceorganisatie. Deze organisatie heeft de uitgangspunten uit de circulaire van het Ministerie gebruikt. Daarnaast is de voorziening geïndexeerd met 1,84%. De nieuwe collegeleden zijn meegenomen in de voorziening. Wij zijn akkoord met de uitgangspunten die de Provincie Utrecht heeft gehanteerd.
De juistheid en volledigheid van de voorziening verlofsparen	5,1	4,3	●	●	Wij hebben vastgesteld dat de voorziening is gevormd op basis van de beste inschatting die de provincie kan maken. De grondslagen die zijn gehanteerd zijn geschikt.
Overlopende passiva	517	314	●	●	Onder de overlopende passiva zijn beperkt schattingen opgenomen. Enkele posten zijn gebaseerd op een inschatting. Uit onze controle komen geen bevindingen naar voren.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - IT
 - Rechtmatigheid
 - Schattingen

Fraude en wet- en regelgeving

Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Fraude en wet- en regelgeving

Geen aanwijzingen of signalen van fraude en niet-naleving van wet en regelgeving geïdentificeerd.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude of niet-naleving van wet en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Provincie Utrecht werkt aan verdere formalisering van de interne beheersing omtrent fraude en integriteit

We hebben opgemerkt dat fraude en integriteit een belangrijk thema is binnen de Provincie Utrecht en dat er diverse stappen worden gezet om de interne beheersing omtrent deze thema's te versterken. Zo is er een meldpunt integriteit ingericht waar medewerkers terecht kunnen voor het melden van vermoedens van misstanden en onregelmatigheden. Vervolgens werkt de Provincie aan diverse procesroutes die gevolgd zullen worden indien dergelijke meldingen worden gedaan. Ook is er een frauderesponseplan opgesteld dat op korte termijn aangeboden zal worden aan de directie van Provincie Utrecht.

Het is aanbevolen om in dit frauderesponseplan ook de vroegijdige inschakeling van ons als accountant op te nemen als processtap. We zijn met de provincie in gesprek om deze processtap concreet te maken.

Een ander punt in de formalisering van de interne beheersing omtrent fraude is het periodiek updaten van de frauderisico-analyse. We zien ook hierbij dat de provincie Utrecht de juiste stappen onderneemt en hierover tevens een toelichting opneemt in de paragraaf Bedrijfsvoering.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

IT

Rechtmatigheid

Schattingen

Fraude en wet- en regelgeving

Overige onderwerpen

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Overige onderwerpen

Geen nieuwe significante tekortkomingen in de interne beheersing

In onze rapportage interim-bevindingen 2024 hebben wij ons beeld gegeven van de interne beheersing van de provincie Utrecht. Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen nieuwe belangrijke aandachtspunten in de interne beheersing geconstateerd.

Kaders incidentele baten en lasten

In de financiële verordening heeft provincie Utrecht kaders opgenomen om te bepalen welke posten als incidenteel of structureel aangemerkt dienen te worden. Het BBV biedt hier ruimte aan provincies en gemeenten om deels een eigen invulling te geven. In de afgelopen jaren nam de provincie onttrekkingen uit dekkingsreserves en de corresponderende lasten mee als incidentele baten en lasten. Dit past niet helemaal in het BBV, waar alleen gesproken wordt over de onttrekkingen uit de reserves die als incidenteel aangemerkt kunnen worden. In 2025 is de financiële verordening hierop aangepast en is deze uitzondering komen te vervallen. Dit is in de jaarrekening 2024 goed verwerkt. Daarmee voldoet de provincie aan de eisen van het BBV.

Wet DBA

Per 1 januari 2025 is de afspraak dat de belastingdienst niet repressief handhaaft ("het handhavingsmoratorium" beëindigd). De Belastingdienst kan vanaf dat moment weer handhaven op schijnzelfstandigheid bij inhuur van ZZP'ers met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. In 2025 zal de Belastingdienst bij een correctie nog geen vergrijp- of verzuimboete opleggen indien de provincie aantoonbaar stappen heeft ondernomen om schijnzelfstandigheid te voorkomen. We hebben begrepen dat de provincie concrete acties heeft uitgevoerd om de risico's inzichtelijk te maken op basis van een interne analyse.

Waar nodig worden contracten besproken met de belastingdienst, worden overgangsregelingen aangegaan en word besloten om contracten tijdig te beëindigen.

Subsidie Amersfoort

Op basis van het BBV kunnen subsidieasten in veel gevallen worden genomen op het moment van toekenning van de subsidies (via beschikkingen). Voor meerjarige projecten zijn daarbij specifieke regels voorgeschreven (en toegepast door de provincie Utrecht in afgelopen jaren). Belangrijk onderdeel om de lasten reeds bij toekenning te nemen is dat jaarlijks wel een monitoring plaatsvindt op bijzondere omstandigheden, zoals omvangrijke wijzigingen of het niet doorgaan van projecten. In die gevallen moet reeds per jaareinde worden beoordeeld of een correctie nodig is in de subsidieasten (die dan nog verwerkt moet worden in de jaarrekening).

In de controle 2024 hebben wij over één specifiek dossier veel overleg gehad. Hierbij is sprake van een subsidie aan gemeente Amersfoort voor een project waarvan in 2024 reeds is vastgesteld dat het project niet meer door zal gaan. Op basis hiervan had de subsidieverplichting (ook al is de subsidie nog niet definitief vastgesteld) al in de jaarrekening 2024 moeten vrijvallen. De provincie heeft dit uiteindelijk aangepast in de definitieve jaarrekening (met een vrijval van circa € 31 miljoen). De subsidieastdelen zijn in het verleden toegekend en dienen, op basis van gemaakte regionale afspraken (VERDER programma), wel beschikbaar te blijven voor nieuwe projecten. Daarom is het bestemmingsvoorstel gedaan aan de Staten om dit in een bestemmingsreserve op te nemen.

Het is belangrijk om de jaarlijkse monitoring van de subsidies (en daarmee gepaard gaande subsidieasten) op dit specifieke aspect aan te scherpen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- **Jaarverslag**
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
 - Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Jaarverslag

In dit hoofdstuk beschrijven we wat ons is opgevallen in relatie tot de informatiewaarde van het jaarverslag. Daarnaast beschrijven we onze visie op de financiële positie.

04

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (1/2)

Financiële positie is goed, verwachte risico's worden financieel gedekt, college kijkt naar duurzaam financieel evenwicht

De financiële kengetallen van de provincie zijn goed

Op basis van de jaarrekening 2024 kent Provincie Utrecht een goede financiële positie:

- Er zijn geen externe aangetrokken leningen.
- Het eigen vermogen is in totaal € 578 miljoen (inclusief het jaarresultaat van € 84 miljoen).
- De ratio weerstandsvermogen is 2,0 en valt daarmee in de bandbreedte 1,4-2,0 (ruim voldoende). Hierbij is nog geen rekening gehouden met de saldireserve die ook nog kan dienen ter dekking van eventuele risico's. Daarmee is het weerstandsvermogen van Provincie Utrecht goed te noemen.
- De financiële kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen classificeren daarbij als "gezond". Alleen de belastingcapaciteit (met 95%) classificeert als neutraal. Op basis hiervan is de financiële positie van uw provincie ook gezond.

Duurzaam financieel evenwicht is een prioriteit richting kadernota 2026

Ondanks de financiële goede positie per eind 2024, is het richting toekomst belangrijk om de financiële situatie goed in de gaten te houden. Provincie Utrecht staat voor grote opgaven in de komende jaren, o.a. met de Groeispromg 2040. De uitvoering hiervan zorgt voor spanning op zowel personele inzet als de financiële middelen. Mogelijke effecten zijn o.a. een toename van rentelasten (als gevolg van moeten aantrekken van leningen) en een stijging van de kapitaallasten.

Daarbij bestaat er ook aan de provinciale inkomstenkant nog onzekerheid, aangezien er een herverdeling van het provinciefonds wordt verwacht en dit negatieve financiële gevolgen voor Utrecht met zich mee kan brengen. Het is daarom positief dat het college op dit moment kritisch kijkt naar de gevolgen en mogelijke (financiële) scenario's. Hierbij is een duurzaam financieel evenwicht een prioriteit richting de kadernota 2026.

Uit de begroting 2025 blijkt het volgende financiële beeld:

in € 1.000	2025	2026	2027	2028
Saldo voor resultaat-bestemming	€ 53.560-/-	€ 29.939-/-	€ 11.079-/-	€ 30.152-/-
Mutatie reserves	€ 53.561	€ 36.528	€ 18.625	€ 55.610
Begroting na resultaat-bestemming	€ 1	€ 6.589	€ 7.546	€ 25.457

Hieruit blijkt dat in de komende jaren een minimaal sluitende begroting bestaat op totaalniveau. Wel is een omvangrijke inzet van reserves (in totaal € 164 miljoen in komende 4 jaar) begroot voor de dekking van de opgaven. Dit zal daarmee naar verwachting effect hebben op o.a. de solvabiliteit. Daarnaast zal het financieel beeld van de structurele baten en lasten (een belangrijk onderdeel van het toezicht van BZK op provincies) naar verwachting in 2028 negatief uitvallen (€ 9,7 miljoen negatief). Het kritisch kijken naar duurzaam financieel evenwicht is ook vanuit dit perspectief daarmee belangrijk.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Sentimentanalyse jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (2/2)

Positief resultaat van € 84 miljoen wijkt € 64 miljoen af van begroting

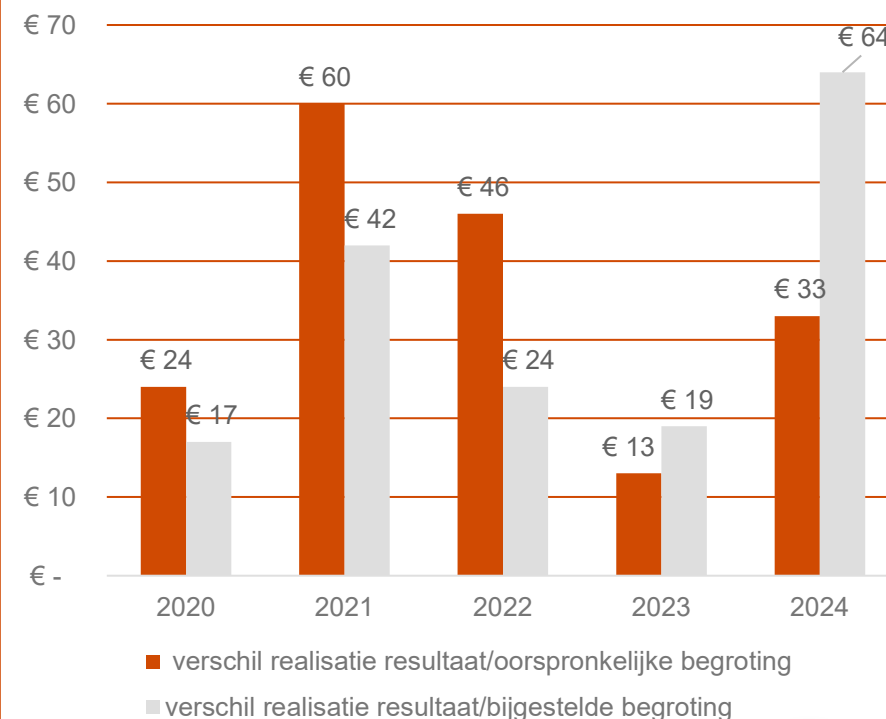
Het voorspellend vermogen van de provincie kan worden verbeterd

Mede met het oog op de grote opgaven en het duurzaam financieel evenwicht is het goed kunnen voorspellen van de resultaten van belang. Dit is daarbij deels afhankelijk van externe factoren (zoals late toekenningen provinciefonds of onverwachte ontwikkelingen laat in het jaar), maar wordt grotendeels ook bepaald door de interne voorspelbaarheid. De provincie is aan het investeren om het voorspellend vermogen in de organisatie te vergroten. O.a. met trainingen voor budgethouders wordt gewerkt aan het scherper sturen op de financiële resultaten.

Over 2024 is het jaarrekeningresultaat € 84,5 miljoen positief. Dit bestaat enerzijds uit een resultaat voor mutatie reserves van € 42,5 miljoen, daarnaast is per saldo € 42 miljoen uit de reserves onttrokken. Per saldo bepaalt dit het positieve resultaat, dat € 64 miljoen hoger is dan het bijgestelde begrote positieve resultaat (stand slotwijziging) van € 20,5 miljoen. Dit is een behoorlijke afwijking. In onderdeel "1.3.1. Analyse op totaalniveau" in het jaarverslag is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van het verschil tussen begroting en gerealiseerd resultaat, waarbij ook gekeken is naar de beïnvloedbaarheid door de provincie. Uit een interne analyse blijkt dat bij benadering voor € 56,1 miljoen afwijking beperkt beïnvloedbaar was door externe factoren. De verwerking van subsidieaanvragen, vrijval van subsidies (laat in het jaar) of subsidie waar de lasten verschuiven naar 2025 doordat het project nog niet is gestart in 2024. Daarnaast zijn ook extra baten verkregen van het provinciefonds en motorrijtuigenbelasting en is in de definitieve jaarrekening een vrijval verwerkt van de nog te betalen subsidie aan gemeente Amersfoort. Deze opbrengsten zijn moeilijk te voorspellen. Desondanks zien we ook posten die al wel bijgesteld hadden kunnen worden (met noodzaak tot vergroten voorspellend vermogen).

Er is een trend te zien waaruit blijkt dat de provincie Utrecht jaarlijks een positieve afwijking heeft ten opzichte van de begroting. Zie ook onderstaand grafiek voor het beeld over de afgelopen jaren.

Voorspellend vermogen van de provincie Utrecht in
€ miljoen

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag
- Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (1/2)

De kwaliteit van uw jaarverslag is van voldoende niveau, leesbaarheid wel verder vergroten

Jaarverslag	Beoordeling	Observaties
Verenigbaarheid jaarrekening en het jaarverslag	●	Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn. In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan het BBV.
Kwaliteit paragrafen	●	Wij hebben vastgesteld dat alle verplichte informatie in de paragrafen is opgenomen. In de basis zijn de paragrafen van goede kwaliteit. De paragraaf verbonden partijen is in de concept jaarrekening van beperkt niveau, dit aangezien wordt verwezen naar bijlagen en de cijfers die opgenomen zijn nog verouderd zijn. Dit voldoet hiermee niet aan het BBV.
Inzicht in fraudepreventie-systeem in paragraaf 'Bedrijfsvoering' en toelichting geconstateerde fraude medewerkers	●	Provincie Utrecht heeft in haar paragraaf bedrijfsvoering zowel het proces omtrent frauderisico's en beheersing toegelicht als de uitkomst van dit proces. De conclusie hierbij luidt dat ten aanzien van het afgelopen jaar is vastgesteld dat er geen fraudegevallen te melden zijn.
Voldoende inzicht in het vermogen om risico's uit de bedrijfsvoering financieel op te vangen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'	●	Wij hebben vastgesteld dat de provincie Utrecht alle relevante informatie heeft opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'; daarnaast zijn alle relevante ontwikkelingen uit de sector en de impact daarvan op de provincie Utrecht opgenomen in de toelichting. Wij vinden dat de provincie Utrecht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een goede reflectie heeft gegeven op het vermogen om de risico's vanuit de bedrijfsvoering financieel op te vangen. De provincie heeft een ratio weerstandsvermogen van 2,0 per eind 2024, berekend uitgaande van de reserve weerstandsvermogen als buffer voor het opvangen van risico's. Daarnaast heeft de provincie ook nog de saldireserve als achtervang. Het werkelijke weerstandsvermogen is daarmee aanzienlijk hoger.
Informatiewaarde jaarverslag	●	Wij zijn van mening dat het jaarverslag de Staten veel informatie verschaft per beleidsterrein. Het jaarverslag is korter dan voorgaand jaar, maar nog zeer uitgebreid met veel en uitgebreide teksten . Het compacter schrijven en "durven" om meer de hoofdlijnen te beschrijven gaat hierin helpen. Dit wordt ook betrokken bij de nadere invulling en uitwerking van de commissie Janssen. Daarbij wordt vooral ingegaan op activiteiten en vaak minder op de effecten. In het concept jaarverslag waren diverse indicatoren weergegeven die of niet geactualiseerd zijn of niet relevant zijn voor het betreffende boekjaar (omdat cijfers pas veel later bekend worden). In de definitieve jaarrekening zijn die indicatoren grotendeels opgeschoond en niet meer opgenomen. Per programma wordt daarnaast een overzicht van het begrote en gerealiseerde saldo weergegeven. Wij adviseren om hierbij in het vervolg een overzicht met baten en lasten op te nemen. Dit geeft meer inzicht, bijvoorbeeld voor onderbestedingen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag**
- Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (2/2)

Toelichtingen inzake rechtmatigheid

Paragraaf bedrijfsvoering	Beoordeling	Observaties
Afwijkingen + maatregelen toegelicht	●	Provincie Utrecht heeft een toelichting opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording voor afwijkingen die de rapportagegrens overschrijden. Tevens is er een toelichting opgenomen in de paragraafbedrijfsvoering omtrent de afwijkingen en ten aanzien van de maatregelen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.
Niet financiële onrechtmatigheden toegelicht	●	In de paragraaf bedrijfsvoering is een toelichting gegeven op de niet financiële onrechtmatigheden.
Toelichting begrotingsrechtmatigheid	●	Volgens artikel 28 van de BBV dienen overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te worden toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting inzake begrotingsrechtmatigheid voldoet aan de vereisten van de BBV. Het college betreft de afwijkende baten en onderschrijdingen van lasten en investeringen die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig zijn gemeld aan de Staten in de rechtmatigheidsverantwoording. En vanzelfsprekend ook de overschrijdingen van lasten en investeringen die niet passen binnen het vastgestelde beleid en de criteria uit de financiële verordening. In totaal is van de €16 miljoen aan begrotingsonrechtmatigheden, €1,7 miljoen niet acceptabel.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
 - Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sentimentanalyse jaarverslag (1/3)

We hebben een analyse uitgevoerd middels Artificial Intelligence om inzicht te verkrijgen in de manier waarop Provincie Utrecht in haar jaarverslag communiceert en hoe de lezer de tekst kan waarnemen en begrijpen. We hebben het sentiment van de gebruikte taal geëvalueerd (d.w.z. positief, neutraal of negatief) in de geschreven tekst van het jaarverslag. Dit toont aan hoe uw uitdagingen zich verhouden tot de uitspraken die u doet en hoe het sentiment in uw rapporten zich verhoudt tot dat van andere provincies. Met benchmarking kunnen we uw positie ten opzichte van andere organisaties laten zien.

In deze drie slides geven we u de algemene sentimentscore van het concept jaarverslag 2024, in vergelijking met het definitieve jaarverslag van Provincie Utrecht 2023 en de jaarverslagen van zowel Provincie Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland over 2023. Dit toont aan dat het sentiment in het jaarverslag van Provincie Utrecht gemiddeld is (zoals hieronder weergegeven).

Voorbeelden concept jaarverslag Provincie Utrecht 2024	Sentiment
"Samen met gemeenten, waterschappen, netbeheerders en initiatiefnemers hebben we ons ingespannen om grootschalige duurzame opwek van energie (ruimtelijk) mogelijk te maken."	Positief
"Voor de provincie Utrecht is geothermie de enige mogelijke grootschalige bron die warmte op hoge temperatuur levert."	Neutraal
"In de provincie Utrecht is sprake van ernstige netcongestie"	Negatief

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
 - Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sentimentanalyse jaarverslag (2/3)

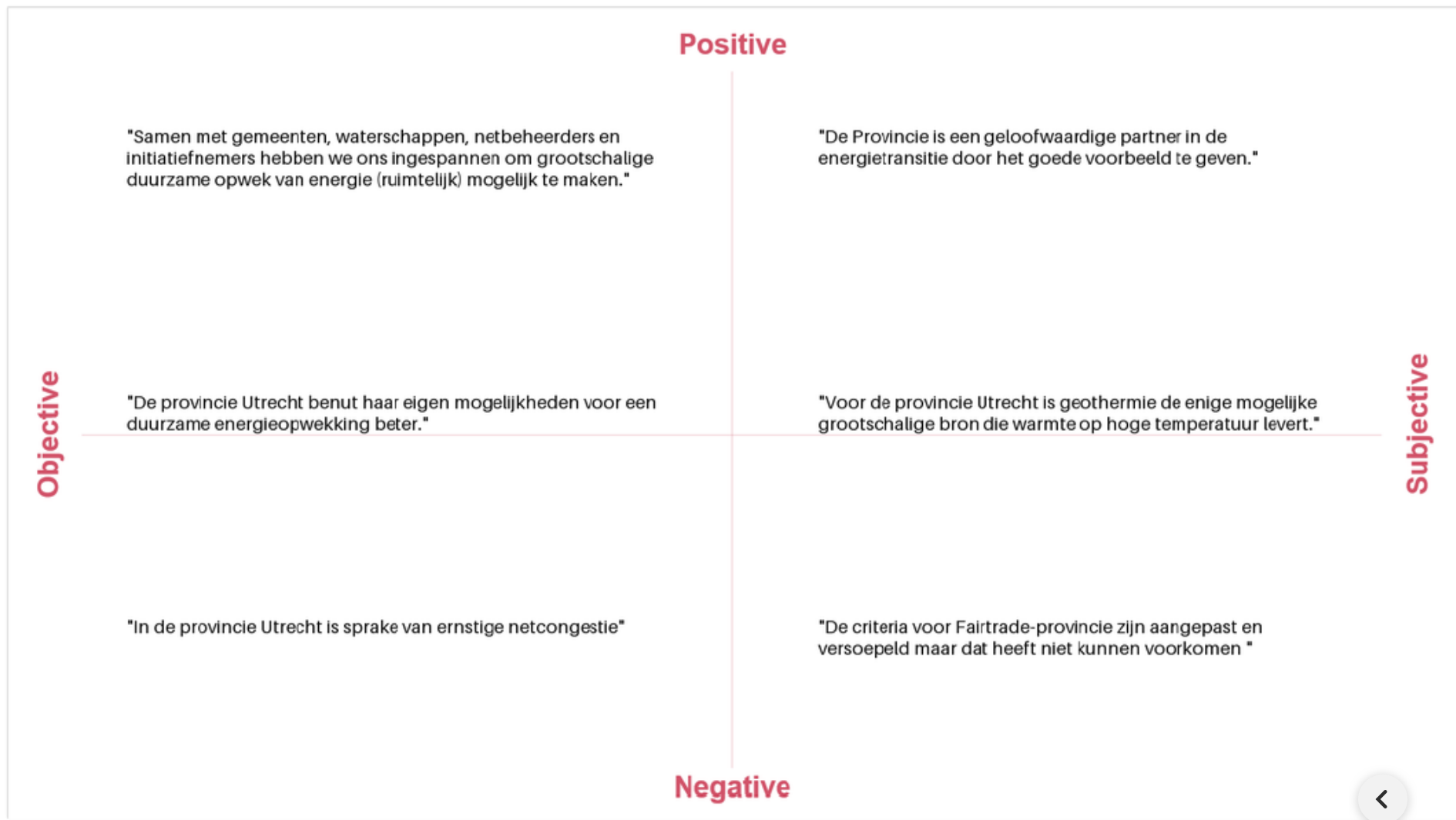
De subjectiviteitsanalyse laat zien hoe objectief een rapport is opgebouwd en geformuleerd:

Voorbeelden concept jaarverslag Provincie Utrecht 2024	Subjectiviteit
"De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven."	Subjectief
"In de provincie Utrecht is sprake van ernstige netcongestie"	Objectief

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
 - Financiële positie
 - Observaties jaarverslag
 - Sentimentanalyse jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sentimentanalyse jaarverslag (3/3)

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- **Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe wij hebben samengewerkt met u en uw medewerkers.

08

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

We hebben een constructieve samenwerking ervaren tijdens het controleproces, maar om versnelling van het proces mogelijk te maken is verder investeren in kwaliteit van het proces noodzakelijk.

Onze reflectie op het proces van de jaarrekeningcontrole

We stellen vast dat in 2024 diverse stappen gezet zijn in het controleproces van de jaarrekening en dat het proces beter is verlopen (met uiteindelijk circa 2 weken versnelling ondanks een nieuw financieel pakket). Er is meer structuur in het proces, de onderlinge lijntjes zijn korter (zowel intern als in de samenwerking met ons) en door de softclose (op onderdelen) in het najaar is de kwaliteit van o.a. de SiSa-dossiers en de NUBBV verbeterd. We zien daarentegen ook dat het jaarrekeningdossier op onderdelen te laat beschikbaar komt en soms nog van onvoldoende kwaliteit is (o.a. grondexploitaties, materiele vaste activa, overlopende posten). Daarnaast duurt het voor bepaalde onderdelen nog te lang om antwoorden of documenten uit de organisatie te krijgen. Hierdoor hebben we onze gewenste planning niet kunnen realiseren en hebben we extra uitloop in het proces gehad.

De provincie heeft de ambitie om het jaarrekeningproces te versnellen. Om dit mogelijk te maken is het verder investeren in dit proces van groot belang. Hierbij delen we enkele waarnemingen:

- De verbijzonderde interne controles (VIC) zijn verdeeld over vier kwartalen. Positief is dat het laatste kwartaal eerder opgeleverd is dan gepland, maar alsnog was dit half maart. Voor een snellere afwikkeling van het jaarrekeningproces is eerdere afronding noodzakelijk.
- Zowel het jaarverslag als de jaarrekening zijn in de eerste oplevering van betere kwaliteit ten opzichte van voorgaand jaar. Doordat een goede kwaliteitscheck op centraal niveau ontbreekt, hebben wij toch nog veel opmerkingen gemaakt (o.a. over ontbrekende toelichtingen of weggevalen onderdelen). De kwaliteit van de eerste oplevering moet omhoog. Daarnaast moet de eerste oplevering behoorlijk worden vervroegd.
- De doorlooptijd van uitstaande vragen is op diverse vlakken verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar. Echter zien we dat op onderdelen, zoals grondexploitaties, overlopende activa/passiva, materiële vaste activa en verstrekte subsidies dat de doorlooptijd van vragen nog te lang is. In sommige gevallen zelfs een paar weken.
- Wij vragen aandacht voor goede interne personele opvolging bij vakantie, afwezigheid of wijziging van functie. Nu heeft dit op onderdelen invloed gehad op de oplevering en beantwoording van vragen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking

Bijlagen

SiSa

WNT en onafhankelijkheid

Materialiteit

Communicatie

Bijlagen

In de eerste bijlage beschrijven we de uitkomsten van de werkzaamheden ten aanzien van de SiSa-bijlage. Daarna staan we stil bij onze controle van de WNT-verantwoording. Vervolgens lichten we de materialiteit toe. Tot slot geven we een update over de verplichte communicatie.

09

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

WNT en onafhankelijkheid

Materialiteit

Communicatie

SiSa

Geen bevindingen in de SiSa-bijlage

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. In 2024 zijn er veel SiSa-regelingen bijgekomen. Van de 42 huidige regelingen zijn er vijf regelingen extra ten opzichte van voorgaand jaar. Daarnaast hebben wij werkzaamheden verricht op 1 regeling die uiteindelijk is komen te vervallen. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- €12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan €125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan €125.000 en kleiner dan of gelijk is aan €1.000.000;
- €125.000 indien de omvangsbasis groter is dan €1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. In de [volgende tabel](#) hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen. Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa**
- WNT en onafhankelijkheid
- Materialiteit
- Communicatie

Bevindingen per SiSa-regeling (1/4)

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
1	BZK C130	Compensatie VS Woo	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	OCW D28	Impuls jongeren en talent	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3	IenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	IenW E103	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
5	IenW E105	Regeling specifieke uitkering transitievergoeding regionale OV-concessies 2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6	IenW E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7	IenW E113	Tijdelijke regeling uitkering bodem 2024–2030	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8	IenW E12	Regeling specifieke uitkering N-wegen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
9	IenW E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10	IenW E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
11	IenW E56	Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
12	IenW E57	Tijdelijke regeling specifieke uitkering Zero Emissiebussen 2022-2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa**
- WNT en onafhankelijkheid
- Materialiteit
- Communicatie

Bevindingen per SiSa-regeling (2/4)

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
13	IenW E58	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem overbruggingsjaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
14	IenW E68	Incidentele specifieke uitkering Fietsbrug A12 (onderdeel van 'no regret'-pakket UNed)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
15	IenW E74	Tijdelijke regeling specifieke uitkering decentraal spoor	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
16	IenW E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
17	IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
18	IenW E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
19	IenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
20	IenW E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
21	EZ F12	Eenmalige specifieke uitkering voor de uitvoering van regionale MIT-regeling 2018-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
22	EZ F14	Regeling specifieke uitkering MIT 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

-

Aanbiedingsbrief
-

Onze kernboodschappen
-

Onze conclusies
-

Speerpunten
-

Uitkomsten controle 2024
-

Jaarverslag
-

Onze samenwerking
-

Bijlagen

SiSa

WNT en onafhankelijkheid

Materialiteit

Communicatie

Bevindingen per SiSa-regeling (3/4)

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
23	EZ F25	Regeling specifieke uitkering MIT 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
24	VRO J5	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals derde tranche	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
25	VRO J103	SPUK tweede tranche ondersteuning woondeals	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
26	VRO J117	Specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
27	VRO J118	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma verduurzaming kleine en micro mkb-ondernemingen en bedrijventerreinen aan provincies.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
28	VRO J13	Regeling specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
29	VRO J210	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw tweede tranche	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
30	VRO J59	Kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in NOVI-gebieden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31	VRO J6	Flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
32	VRO J81	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

WNT en onafhankelijkheid

Materialiteit

Communicatie

Bevindingen per SiSa-regeling (4/4)

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
33	VRO J86	Specifieke uitkering ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed tweede tranche	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
34	KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
35	LVVN L10	Impuls Veenweiden, Veenplan 1e fase	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
36	LVVN L16	Programma Natuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
37	LVVN L29	Regeling specifieke uitkering capaciteit natuurmonitoring	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
38	LVVN L32	Regeling uitvoering aanpak piekbelasting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
39	LVVN L33	Regeling specifieke uitkering Programma Natuur 2e fase	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
40	LVVN L34	Indirecte uitvoeringskosten Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
41	LVVN L35	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
42	LVVN L37	Regeling Provinciale maatregelen PAS-melders 2024 (RPMP2024)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa

WNT en onafhankelijkheid

Materialiteit

Communicatie

Wet normering topinkomens en onze onafhankelijkheid

De bezoldiging van uw topfunctionarissen is juist verantwoord in de WNT-bijlage en wij zijn onafhankelijk.

Geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens ('WNT') gecontroleerd. Uit onze controle blijken geen bevindingen. Op grond van de wet zijn de griffier en de provinciesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de bijlage WNT in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>.

Bijlage WNT

U hebt twee topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening 2024.

De twee topfunctionarissen zijn beiden in loondienst.

U hebt in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

De WNT is in 2024 beperkt gewijzigd

In 2024 is er voor de WNT weinig gewijzigd ten opzichte van 2023. Wel zijn de bedragen geïndexeerd op basis van de loonontwikkeling in de sector overheid. De wettelijke maximale bezoldiging voor topfunctionarissen is aangepast van €216.000 in 2023 naar €223.000 in 2024.

Geen bevindingen te melden rondom onafhankelijkheid

Wij hebben onze naleving van externe normen en ons wereldwijde onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze dienstverlening in 2024 bewaakt en bevestigen dat wij aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen. Naast de jaarrekeningcontrole hebben wij de volgende werkzaamheden voor Provincie Utrecht verricht:

- Controle van subsidieverantwoording
- Inzet van ons Continuous Monitoring Platform
- BBV-trainingen voor uw medewerkers
- Kapitaalmarktonderzoek voor de provincie voor startups en scale-ups
- Adviesopdrachten technologieraad, convenant netcongestie, toerismebeleid

Voor de start van deze opdrachten hebben wij per individuele opdracht mogelijke risico's voor onze onafhankelijkheid beoordeeld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- WNT en onafhankelijkheid
- Materialiteit**
- Communicatie

Materialiteit

De materialiteit is gedurende de controle toegenomen

De gehanteerde materialiteit is €6,2 miljoen

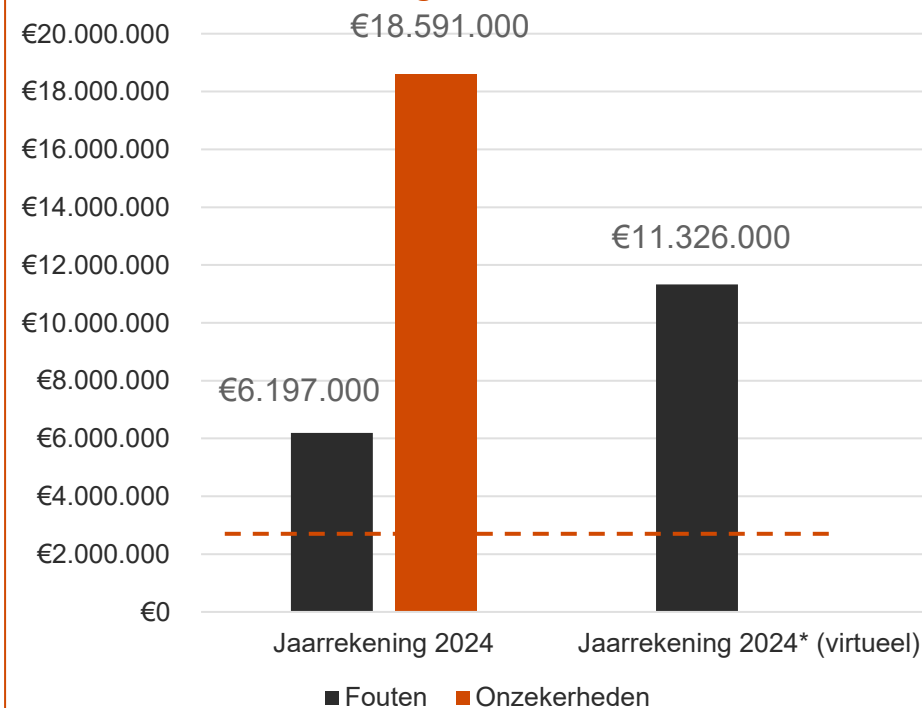
De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip ‘materieel’ wordt toegelicht in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’ in onze controleverklaring. Afwijkingen worden als materieel beschouwd wanneer redelijkerwijs kan worden verwacht dat ze, elk afzonderlijk of in totaal, gevolgen kunnen hebben voor de economische beslissingen die gebruikers op grond van de jaarrekening nemen.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn de goedkeuringstoleranties bepaald die de accountant ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de provincie hanteert. De totale werkelijke kosten van de provincie, inclusief de toevoegingen aan de bestemmingsreserves, vormen de totale werkelijke kosten van de provincie. De materialiteit bepaalt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en het effect van vastgestelde afwijkingen op onze verklaring.

Virtuele uitkomst controle met aangepaste materialiteit

Het Ministerie van BZK heeft voorgesteld om artikel 2 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (‘Bado’) met betrekking tot de materialiteit te wijzigen. De maximale materialiteit is met ingang van 2025 gewijzigd naar 2% van de totale lasten **exclusief** de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen. In het figuur hiernaast hebben wij met een rode stippellijn aangegeven wat de bevindingen in 2024 hadden betekend op basis van de aangepaste materialiteit. Op basis van de aanpassingen in de materialiteit had provincie Utrecht virtueel een goedkeurende controleverklaring gekregen.

Ontwikkeling van de materialiteit

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- WNT en onafhankelijkheid
- Materialiteit
- Communicatie**

Door controlestandaarden vereiste communicatie

Als PwC vinden wij het van belang om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste voorwaarden en aandachtspunten van de controle aan u rapporteren. Deze hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie op grond van controlestandaarden	Auditplan	Boardletter	Accountantsverslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant	•		
Bevestiging van de onafhankelijkheid van PwC	•		•
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		•	•
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		•	•
Niet naleven van wet- en regelgeving			•
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het college c.q. management			•
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.			•
Standpunt van de accountant over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			•
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			•
Niet-gecorrigeerde afwijkingen			•
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de provincie			•
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's	•	•	•